

Άσκηση 4^η

Από την εμπορική συνεργασία των Δ και Ο προέκυψε απαίτηση ύψους 30.000 Euro του πρώτου κατά του δεύτερου. Προς εξασφάλιση αυτής της απαίτησης εγγράφηκε, στις **15.1.2000**, υποθήκη γ' τάξης, υπέρ του Δ, στο ακίνητο (Χ) του Ο. Όμως, λόγω της τάξης αυτής της υποθήκης, ήταν μικρή η πιθανότητα πλήρους ικανοποίησης της απαίτησης του Δ από το προϊόν ενδεχόμενου πλειστηριασμού του ακινήτου (Χ). Έτσι, προς εξασφάλιση της ίδιας απαίτησης, ο αδελφός του Ο, Α, παραχώρησε, υπέρ του Δ, υποθήκη α' τάξης στην, ήδη επιβαρυνμένη με (αμεταβίβαστη και ακληρονόμητη) επικαρπία υπέρ του Ε, εξοχική του κατοικία (Ψ). Η δεύτερη αυτή υποθήκη, η οποία εγγράφηκε στις **15.2.2000**, συστήθηκε για την περίπτωση που η απαίτηση του Δ δεν θα ικανοποιούνταν εν όλω ή εν μέρει από το εκπλειστηρίασμα του ακινήτου (Χ). Εξάλλου, με ξεχωριστό τίτλο, που εγγράφηκε στις **16.2.2000**, ο Α παραχώρησε στον Δ δικαίωμα εγγραφής υποθήκης, στο ακίνητο (Ψ), και για την εξασφάλιση απαίτησης 18.000 Euro που πιθανόν να προέκυπτε υπέρ του Δ από τη συνεχιζόμενη συνεργασία του με τον Ο.

Όπως ήταν αναμενόμενο, το εκπλειστηρίασμα από την αναγκαστική πώληση του ακινήτου (Χ), η οποία έλαβε χώρα στις **15.1.2001**, δεν κάλυψε ολόκληρη την απαίτηση του Δ. Γι' αυτό ο Δ προτίθεται να κινήσει τη διαδικασία αναγκαστικής πώλησης του ακινήτου (Ψ) με στόχο την ικανοποίηση αφενός, του εναπομείναντος υπολοίπου των 15.000 Euro αφετέρου, την απαίτηση 12.000 Euro η οποία απέμεινε από την συνεργασία του με τον Ο που έληξε τον Δεκέμβριο του 2000. Όμως, την αναγκαστική αυτή πώληση επιθυμεί να ανατρέψει η Τράπεζα Τ, η οποία, προς εξασφάλιση απαίτησής της κατά του Α ύψους 90.000 Euro έχει εγγράψει επί του ακινήτου (Ψ) την από **18.3.2000** προσημείωση υποθήκης η οποία τράπηκε σε υποθήκη στις **18.9.2000**. Για τον λόγο αυτό, η Τ ζητά να μάθει: α) αν οι υποθήκες υπέρ του Δ είναι έγκυρες και αν προηγούνται της δικής της και β) αν έχει δικαίωμα να ικανοποιήσει η ίδια τις απαιτήσεις του Δ, για να αποτρέψει την εκτέλεση, και να υποκατασταθεί στα δικαιώματα του Δ.

Ενόψει του παραπάνω ιστορικού,

- 1) Απαντήστε αιτιολογημένα στα υπό α και β ερωτήματα της Τ.
- 2) Εξετάστε αν ο σημερινός κύριος του ακινήτου (Ψ), Ζ, μπορεί να εξοφλήσει τις απαιτήσεις του Δ και, σε περίπτωση θετικής απάντησης, προσδιορίστε τις συνέπειες αυτής της πράξης.
- 3) Ποια θα είναι η τύχη της επικαρπίας του Ε και των υποθηκών των Δ και Τ σε περίπτωση πλειστηριασμού του ακινήτου (Ψ) και καταβολής του πλειστηριασμού από τον υπερθεματιστή Υ;
- 4) Υποθέτοντας: α) ότι η εξοχική κατοικία (Ψ) καταστράφηκε ολοκληρωτικά από πυρκαγιά το καλοκαίρι του 2001 β) ότι η ίδια κατοικία ήταν ασφαλισμένη για ποσό 90.000 ευρώ κατά του κινδύνου πυρκαγιάς και γ) ότι ο επικαρπωτής Ε είχε αποβιώσει λίγους μήνες πριν από την εν λόγω πυρκαγιά, προσδιορίστε την τύχη των υποθηκών υπέρ Δ και Τ μετά την πυρκαγιά.

Άσκηση 5η

Ο Κ, με την από 15.1.2008 νομότυπη ιδιόγραφη διαθήκη του, εγκατέστησε ως κληρονόμους του τα παιδιά του από α΄ γάμο Α και Β και την σύζυγό του από β΄ γάμο Σ, περιορίζοντας όμως την τελευταία σε μια διώροφη οικία που αντιστοιχούσε στη νόμιμή της μοίρα. Όταν η Σ πληροφορήθηκε από τον ίδιο τον Κ το περιεχόμενο της εν λόγω διαθήκης, διαμαρτυρήθηκε έντονα. Έτσι, ο Κ κατάρτισε την από 15.1.2009 νομότυπη μυστική, αυτή τη φορά, διαθήκη, με την οποία κατέλειπε ολόκληρη την κληρονομία του στους Α, Β και Σ κατ' ισομοιρία. Ας σημειωθεί ότι η μυστική αυτή διαθήκη έφερε όλα τα στοιχεία ιδιόγραφης, καθώς και ότι το σχετικό έγγραφο είχε εγχειριστεί στη συμβολαιογράφο Θεσσαλονίκης Μ.Γ. Εξάλλου, από την ίδια συμβολαιογράφο είχε καταρτιστεί και το από 20.4.2009 πληρεξούσιο με το οποίο ο Κ παρείχε ανεκκλήτως στο δικηγόρο Θεσσαλονίκης Γ.Δ. την εξουσία να δωρίσει και να μεταβιβάσει κατά κυριότητα στη Σ συγκεκριμένο οικόπεδό του (του Κ) που βρισκόταν στον Χορτιάτη Θεσσαλονίκης.

Τον Απρίλιο του έτους 2011, ο Κ ανέλαβε από τη συμβολαιογράφο Μ.Γ. την από 15.1.2009 μυστική διαθήκη του, έχοντας ως στόχο να εγχειρίσει το σχετικό έγγραφο σε συμβολαιογράφο της Αθήνας, όπου στο μεταξύ είχε εγκατασταθεί μόνιμα με τη σύζυγό του Σ. Όμως, κατά τη διαδρομή προς την Αθήνα, το ιδιωτικό αυτοκίνητο που οδηγούσε συγκρούστηκε με άλλο όχημα με αποτέλεσμα να σκοτωθεί ο Κ ακαριαία στις 20.4.2011. Πάντως, μέσα στο αυτοκίνητο του Κ, μεταξύ άλλων αντικειμένων, βρέθηκε και το παραπάνω έγγραφο που περιείχε την τελευταία του βούληση.

Μετά το θάνατο του Κ, και συγκεκριμένα στις 10.5.2011, ο δικηγόρος Γ.Δ., κάνοντας χρήση του από 20.4.2009 πληρεξουσίου, δώρισε και μεταβίβασε κατά κυριότητα στη Σ, με συμβολαιογραφικό έγγραφο που μεταγράφηκε νόμιμα, το οικόπεδο του Χορτιάτη Θεσσαλονίκης. Στο οικόπεδο αυτό αποφάσισε, τότε, η Σ να οικοδομήσει εξοχική κατοικία. Πέτυχε, μάλιστα, και τη χορήγηση δανείου 90.000 ευρώ από την Τράπεζα Τ, παρέχοντας νομότυπα στην τελευταία, ως εξασφάλιση, υποθήκη α΄ τάξης στο ίδιο οικόπεδο.

Μόλις οι Α και Β πληροφορήθηκαν την όλη κατάσταση –επικαλούμενοι επιχείρηση των συμβάσεων δωρεάς και μεταβίβασης κατά κυριότητα του πιο πάνω οικοπέδου στη Σ μετά την παύση της πληρεξουσιότητας του Γ.Δ.– ζήτησαν, με αγωγή τους, αφού αναγνωριστεί η ακυρότητα των εν λόγω συμβάσεων, να διαταχθεί η απόδοση του οικοπέδου σ' αυτούς.

Ενόψει του παραπάνω ιστορικού, δώστε αιτιολογημένες απαντήσεις στα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Ποια από τις δύο διαθήκες του Κ είναι αυτή που καθορίζει την τύχη της περιουσίας του για το χρόνο μετά το θάνατό του;
2. Προσδιορίστε (αιτιολογώντας την επιλογή σας) τους κανόνες δικαίου στους οποίους θα πρέπει να θεμελιωθεί η αγωγή των Α και Β ώστε να είναι νομικά βάσιμη.
3. Απέκτησε η Τ υποθήκη στο οικόπεδο του ιστορικού;

Άσκηση 6^η

Ο Κ είναι κύριος, μεταξύ άλλων περιουσιακών στοιχείων, και του $\frac{1}{2}$ εξ αδιαιρέτου ενός αγροκτήματος (X) που κατά το υπόλοιπο $\frac{1}{2}$ ανήκει στον αδελφό του Ι. Το αγρόκτημα αυτό καλλιεργούν οι Κ και Ι από κοινού από το έτος 1977.

Όταν ο Κ προσβλήθηκε από ανίατη ασθένεια, συνέταξε την από 10.2.1983 νομότυπη ιδιόγραφη διαθήκη με την οποία εγκαθιστούσε κληρονόμους ολόκληρης της περιουσίας του τους γιους του Α και Β, όχι όμως και τον πολύ ευκατάστατο γιο του Γ. Η διαθήκη αυτή κατατέθηκε σε συμβολαιογράφο από το φίλο του Κ, Φ, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης του Κ. Όμως, λίγο καιρό αργότερα, και συγκεκριμένα στις 10.2.1984, μετά την αποτυχημένη απόπειρα του Α να δολοφονήσει τον αδελφό του Β, για προσωπικούς λόγους, ο Κ ανέλαβε αυτοπροσώπως την παραπάνω διαθήκη από τον συμβολαιογράφο με σκοπό ανάκλησης. Πάντως, ο Κ δεν πρόλαβε να συντάξει νέα διαθήκη λόγω του αιφνίδιου θανάτου του που έλαβε χώρα στις 10.3.1984. Μετά το θάνατο του Κ, βρέθηκε η από 10.2.1983 ιδιόγραφη διαθήκη του η οποία και δημοσιεύθηκε στις 10.5.1984. Στη συνέχεια, η κατάσταση διαμορφώθηκε ως εξής:

-Ο Γ αμφισβήτησε δικαστικά την ισχύ της από 10.2.1983 διαθήκης, επικαλούμενος αφενός, την κατάθεσή της σε συμβολαιογράφο από τον Φ και όχι από τον ίδιο τον Κ, αφετέρου, την ανάληψή της με πρόθεση ανάκλησης από τον Κ.

-Ο Β άσκησε κατά του Α την από 10.4.1986 αγωγή με την οποία ζητούσε να κηρυχθεί ο τελευταίος ανάξιος να κληρονομήσει τον Κ.

-Από το χρόνο θανάτου του Κ αλλά και μετά την κατά το έτος 1987 οριστική διευθέτηση του ζητήματος της κληρονομικής του διαδοχής, οι κληρονόμοι του Κ δεν επέδειξαν κανένα ενδιαφέρον για το αγρόκτημα (X). Τούτο καλλιεργούνταν αποκλειστικά από τον αδελφό του Κ, Ι, και, μετά τον επελθόντα το έτος 1996 θάνατο του Ι μέχρι και τον Ιανουάριο του 2008, από τον γιο και κληρονόμο του Ι, Υ.

-Τον Ιανουάριο του 2008, ο Υ, θέλοντας να καταστήσει «απρόσιτο» στους δανειστές του το $\frac{1}{2}$ εξ αδιαιρέτου του αγροκτήματος (X), το πώλησε και το μεταβίβασε εικονικά στον έμπιστο φίλο του Ψ (ο οποίος γνώριζε την εικονικότητα και συμφωνούσε μ' αυτή). Εξάλλου, ο Ψ, τον Μάρτιο του 2008, δώρισε και μεταβίβασε το παραπάνω ιδανικό μερίδιο στον Τ που δικαιολογημένα αγνοούσε την όλη κατάσταση.

Ενόψει του παραπάνω ιστορικού, δώστε αιτιολογημένες απαντήσεις στα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Είναι βάσιμη η αμφισβήτηση της ισχύος της από 10.2.1983 διαθήκης;
2. Αν θεωρηθεί αποδεδειγμένη η απόπειρα θανάτωσης του Β από τον Α: α) Ποια θα είναι η τύχη της από 10.4.1986 αγωγής κήρυξης αναξιοτήτας του Α; β) Ποια θα ήταν η τύχη της ίδιας αγωγής αν ασκούνταν την ίδια ημερομηνία – όχι από τον Β, αλλά – από το δανειστή του Δ; γ) Αν ο Α κηρυχθεί ανάξιος με τελεσίδικη δικαστική απόφαση και αν υποτεθεί πως αυτός έχει έναν γιο, τον Ε, σε ποιον θα επαχθεί το κληρονομικό του μερίδιο, στο γιο του Ε ή στον αδελφό του Β;
3. Σε ποιον ή ποιους ανήκε κατά κυριότητα τον Ιανουάριο του 2008 το αγρόκτημα (X);
4. Υπάρχει πεδίο ευδοκίμησης της αγωγής διάρρηξης που προτίθενται να ασκήσουν σήμερα οι δανειστές του Υ κατά του Τ;